

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Fónagy Sándor ügyvéd (**felperesi jogi képviselő címe**) által képviselt a felszámoló (**felszámoló címe**) felszámoló által képviselt felperes (**felperes címe**) felperes által dr. Szunyogh Valéria ügyvéd (**alperesi jogi képviselő címe**) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen 6.078.336 Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2007. február 26. napján kelt 3.G. 40.097/2006/12. számú ítélete ellen az alperes által benyújtott fellebbezés folytán 2006. október 5. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az alperes által az államnak fizetendő elsőfokú eljárás illetékét 364.700 forintban (háromszázhatvannégyezer-hétszáz forint) állapítja meg.

A bíróság megállapítja, hogy a másodfokú eljárás illetéke 364.700 Ft (háromszázhatvannégyezer-hétszáz forint), melyet az alperes visel.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 144.000 Ft (egyszáznegyvennégy-ezer forint) perköltséget; a saját költségét maga viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla 11.Gf. 40.164/2006/6. számú végzése alapján megismételt eljárásban megállapított tényállás szerint a felperesi társaságot **előző tulajdonosoktól** vásárolta az alperes és tulajdonostársa az 1998. esztendő végén. A felperesi társaság ügyvezetője az alperes. A felperes 1999. augusztus hó 30. és 2000. február 25. napja között 80%-os készütséggű optikai lencsét adott el

a **CO Kft.** (továbbiakban: Megrendelő) részére, aki azt tovább munkálta és értékesítette.

A felperes 2003. október 23. napjától kezdődően felszámolás alatt áll. A felszámolás kezdő időpontjában a felperesnek 14.611.030 Ft számlakövetelése állt fent a Megrendelővel szemben. Az értékesítések időpontjában a felperesi társaságnak kizárólag ezen optikai lencsék képezték tulajdonát a termelőeszközein kívül.

A szállítások időpontjában a megrendelő társaság **felperes előző tulajdonosai** tulajdonában állt, akik 2000. június 5-én adták el e társaságban levő üzletrészüket. 2002 év során a Megrendelő felszámolás alá került, és 2004. december 6. napján, a felszámolás befejezését követően jogutód nélkül megszűnt.

A felperes adótartozásával kapcsolatosan - felszámolási eljárást megelőzően - indult végrehajtási eljárás során az adóhatóság lefoglalta felperes fenti követeléseit azonban a behajtás eredménytelen volt. A 2000. januári és februári szállítások 6.078.336 Ft értékű áruk vételárát a Megrendelő nem fizette meg.

A felperes egyedi terméket gyártott, melyet egyetlen vevője részére értékesített halasztott fizetéssel. Az értékesítések során az alperes semmiféle biztosítékot nem kötött ki a vételár megfizetésére. A Megrendelő a fizetési kötelezettségének rendszeresen késve tett eleget. Az ügyvezető ezen fizetési nehézségeket észelve sem kötött ki semmiféle biztosítékot a későbbi, perbeni szállítások során. A Megrendelőnek a két utolsó szállítás időpontjában már 8 millió Ft lejárt tartozása volt, a korábbi számlákból csak 7.170.000 Ft-ot teljesített, a számlaérték kevesebb mint felét. A felperesnek a perbeni szállítások idején már komoly fizetési nehézségei voltak. Az utolsó két szállításból eredő fizetés nem teljesítését követően az alperes semmiféle lépést nem tett a követelés behajtása érdekében, a Megrendelő felszámolásában még be sem jelentette hitelezői igényét.

A felszámolás alatt álló felperes keresetében kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest kártérítésként 6.078.336 Ft tőke és ennek 2000. március 25. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatai megfizetésére a 2000. évi szállítások értékének meg nem fizetése miatt. Keresetét a Gt. 29.§ (1) bekezdésében foglaltakra alapította.

Az alperes a kereset elutasítását kérte; az összegszerűséget elfogadva a jogalapot vitatta. Álláspontja szerint a felperes nem bizonyította az alperes ügyvezetői felelősségét, kérte szakértő kirendelését annak megállapítására, hogy a perbeli optikai lencsék speciális lencsék voltak, ezért csak speciális vevőkör részére lehetett azokat értékesíteni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 6.078.336 Ft tőkét és 2000. március 25. napjától a kifizetésig járó törvényes kamatait 15 napon belül. Ezen túlmenően kötelezte az alperest 500.000 Ft + áfa összegű perköltség megfizetésére a felperes részére, valamint 360.000 Ft illeték állam javára történő megtérítésére.

Megállapította, hogy az utolsó két felperesi szállítás olyan feltételek között történt, melyek megalapozzák az alperesi ügyvezető felelősségét, mivel az egyedi termékek értékesítése halasztott fizetéssel, az áru tulajdonjogának azonnali

átruházásával, biztosíték kikötése nélkül történt annak ellenére, hogy a Megrendelőnek ekkor már 8 M Ft-os tartozása volt a korábbi szállításokból. Az alperes megsértette a Gt. 29.§ (1) bekezdésében foglaltakat, nem a felperesi társaság érdekeinek elsődlegessége szerint járt el. Az alperes felelősségét növeli, hogy a felperesnek kizárólag a szállított lencsék képezték a tulajdonát, a felperes a szállítások időpontjában pénzügyi nehézségekkel küzdött, az alperes semmit nem tett meg a követelések behajtása érdekében, csupán szóban kérte a tartozás megfizetését, a Megrendelő felszámolása során hitelezői igényt nem jelentett be.

Az alperes nem bizonyította, hogy a vezető tisztségviselőtől általában elvárható gondosságot tanúsított volna. Az a tény, hogy egyedi, más részére eladhatatlan terméket gyártott a társaság, nem mentesíti az ügyvezetőt a társaság érdekeit figyelmen kívül hagyó értékesítés felelőssége alól. Az alperes nem tanúsította az ügyvezetői tisztséget betöltő személyektől elvárható fokozott gondosságot a károkozás időpontjában, nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben az ügyvezetőtől elvárható lett volna. Az alperes által felhívott, a károkozást követő körülmények (a Megrendelőnek a perbeni szállításokat követő két évvel már nem volt vagyona, és az adóhatóság sem tudta a követelést behajtani) nem bírnak jelentőséggel. A bíróság álláspontja szerint az alperes akkor járt volna el helyesen, ha az utolsó két szállítást nem teljesíti, vagy biztosítékot köt ki a teljesítésre. Az elsőfokú bíróság elutasította az alperes szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát, mert az alperes az eljárás során bizonyított ténykérdések megválaszolását kérte a szakértőtől (a lencsék speciális lencsék voltak-e és ezeknek különleges vevőköre van-e).

A végzés ellen az alperes élt fellebbezéssel és kérte az elsőfokú határozat megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását. Kifejtette, hogy a felperes nem bizonyította a kárfelelősség fennállását. Hangoztatta, hogy a Megrendelő folyamatosan fizetett a számlakövetelések alapján, közel 7 millió Ft összegű tartozását megfizette. Az egyeztetések folyamatosak voltak a felek között, ésszerűtlen lett volna az egyetlen Megrendelője ellen peres eljárást vagy felszámolási eljárást kezdeményezni, annak helyzetét ily módon megnehezíteni.

Kifejtette, hogy a felperest ért kár és az alperesi magatartás között okozati összefüggés sem állapítható meg, mert a Megrendelő a felszámolás kezdetén már a hitelezők kielégítéséhez szükséges vagyonnal nem rendelkezett, ily módon amennyiben az alperes a megfelelő jogi lépéseket megtette volna, a felperesi követelés akkor sem nyert volna kielégítést.

A kimentés körében előadta, hogy gazdaságilag indokolhatóan a felperes érdekeinek elsődlegessége alapján járt el. A speciális piaci viszonyok kényszerhelyzetet teremtettek és felperes működése szempontjából az egyetlen lehetséges megoldás az volt, hogy a kizárólagos Megrendelő működését fenn kell tartani, és nem jogi eljárásokkal ellehetetleníteni.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú határozat helybenhagyását kérte. Előadta, hogy alperes felelősségét az alapozza meg, hogy akkor intézkedett a követelt összeg alapját képező áruk Megrendelő részére történő értékesítése iránt két alkalommal is, amikor az már hosszabb ideje nem egyenlítette ki a 8 millió Ft

összegű, folyamatos értékesítésekből felhalmozódott tartozását és nyilvánvaló volt, hogy az utolsó két szállítást sem lesz képes kiegyenlíteni. Az utolsó két értékesítés időpontjában a felperes - az alperes által is elismerten - fizetéseképtelen volt. Ebben a helyzetben az alperesnek még körültekintőbben kellett volna a felperes érdekeit képviselni. Az ügyvezetőnek elsődlegesen saját cége érdekét kell képviselni és ez nem terjedhet addig, hogy a megrendelő jövőbeli teljesítésének reményében tartsa életben szállításaival a megrendelőt 8 M Ft tartozás tükrében. Az általános kereskedelmi gyakorlat szerint, amennyiben a megrendelő néhány számlát nem fizet ki, a szállító kizárólag készpénz ellenében történő, azonnali fizetés mellett ad el neki árut, ha ennek ellenére szállít, biztosítékot kellett volna kérni a Megrendelőtől. Előadta, hogy az alperes a követeléseket nem érvényesítette és ez azt bizonyítja, hogy az alperes nem volt figyelemmel a felperesi érdek elsődlegességére. Kifejtette, ha az alperes például a követelés esedékességét követő 60 napon belül felszámolási eljárást indít a Megrendelővel szemben, akkor esély lett volna a Megrendelő vagyonának befagyasztására és a felszámolásban a követelés legalább részleges kiegyenlítésére.

A Fővárosi Ítéltábla a tényállást az alábbiak szerint egészíti ki a rendelkezésre álló iratok alapján. A felperes másik tulajdonosa, **Tanú 1.** tanúként előadta, hogy esetenként az áru visszatartásával kényszerítették a Megrendelőt a korábbi szállítások ellenértékének megfizetésére.

A fellebbezés alaptalan. Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges tényállást helyesen állapította meg és az abból levont jogkövetkeztetése is helytálló. A fellebbező nem hozott fel olyan új tényt vagy bizonyítékot, amely alkalmas lenne a helytálló elsőfokú ítélet megváltoztatására.

A perbeni értékesítések idején hatályban levő gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (Gt.) 29.§ (1) bekezdése értelmében a vezető tisztségviselők a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható fokozott gondossággal, a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek ellátni. Az ügyvezetési kötelezettségek vétkes megszegésével a gazdasági társaságnak okozott károkért a polgári jog szabályai szerint felelnek a társaságnak. A Gt. 21.§ (2) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaságnál az ügyvezető vezető tisztségviselő.

Az elvárhatóság szintjét a Gt. az adott tisztséget betöltőktől, nem pedig az adott személytől való elvárhatósághoz köti. Ez a tisztséggel járó többlet jogosítványhoz és nagyobb felelősséghez mért szigorúbb elvárhatósági szintet jelent.

A Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 339.§ (1) bekezdése alapján, aki másnak jogellenesen kárt okoz köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A kártérítési felelősség szabályai szerint a felperesnek kellett bizonyítania a kár bekövetkeztét, a jogellenes magatartást és a kettő közötti összefüggést, az alperesnek pedig azt, hogy a vezető tisztségviselőtől általában elvárható gondosságot tanúsította.

A vezető tisztségviselő köteles az általa irányított társaság üzletmenetét oly módon kialakítani, hogy az üzleti kockázatot minél inkább terítse. Néhány, illetve egyetlen vevőre alapított üzleti stratégia esetén a szerződés biztosítéki rendszerét rendkívüli körülményekkel kell kialakítani. Ez a kötelezettség az ügyvezetőt akkor is terheli, ha az elődje esetleg nem ilyen elvárások szerint vezette a társaságot. A vezető tisztségviselőnek figyelemmel kell kísérnie üzleti partnereit, gazdasági megingásuk esetén fokozott óvatossággal kell eljárni a szerződések megújítása, teljesítése során. Ez adott esetben biztosíték, illetve további biztosítékok kikötését is jelentheti, sőt a szerződéstől való elállást is eredményezheti.

Az a tény, hogy annyira speciális árut gyárt valamely társaság, amely csak egyetlen vevőnek, illetve a vevők igen szűk körének értékesíthető, nem mentesíti a társaság vezető tisztségviselőjét a felelősség alól. Ez esetben a vezető tisztségviselő a szokásosnál is fokozottabb gondossággal, saját társasága érdekeinek elsődlegessége alapján köteles eljárni.

A perben a felperes bizonyította, hogy a 2000. januári és februári szállításokból összesen 6.078.336 Ft összegű kára keletkezett, mert a kiszállított áruk vételárát a Megrendelő nem fizette meg, a követeléseket lefoglaló adóhatóság sem tudta azt behajtani.

A felperes egyedi terméket gyártott, melyet egyetlen vevő részére értékesített, és a perbeni szállítások idején már komoly fizetési nehézségei voltak. A Megrendelőnek a két utolsó szállítás időpontjában már 8 millió Ft lejárt tartozása volt. A fizetési nehézséggel küzdő Megrendelő részére az utolsó árukat is kiszállította halasztott fizetéssel, minden biztosíték nélkül. Az utolsó két szállítás során az alperes nem vette figyelembe a felperes, a saját társasága üzleti érdekeit. Az alperes ismerte a Megrendelő fizetési nehézségeit, melyet a „csöpögtetett fizetés”, a felhalmozott lejárt tartozás is jelzett. Ilyen esetben a felperes érdekeinek elsődlegessége azt kívánta volna, hogy tagadja meg a szállítást, vagy olyan biztosítékot kössön ki, amely rákényszeríti a Megrendelőt, vagy a biztosítékot nyújtót a fizetésre.

A felperes helyesen hivatkozott arra, hogy az ügyvezetőnek elsődlegesen saját cége érdekét kell képviselni és ez nem terjedhet addig, hogy a megrendelő jövőbeli teljesítésének reményében tartsa életben szállításaival a megrendelőt, saját gazdasági biztonsága figyelmen kívül hagyásával.

A felperest ért kár (felperesi vagyon kikerült a felperes tulajdonából az ellenérték megfizetése nélkül) és az alperes jogellenes, saját társasága elsődlegességét, üzleti érdekét figyelmen kívül hagyó magatartása között az összefüggés kétséget kizáróan fennáll. Ha az alperes a 2000. esztendőben már nem szállított volna a Megrendelőnek, vagy megfelelő biztosítékot kötött volna ki a Gt. 29.§ (1) bekezdése megtartásával, nem keletkezett volna a felperesnek kára (nem minősül vagyonvesztésnek azaz kárnak ha a lencsék a felperes tulajdonában és birtokában maradnak), hiszen nem kizárt, hogy az optikai lencsék a felperes felszámolásában értékesíthetők lettek volna, illetve a biztosítékból megtérülhetett volna a követelés.

Az, hogy az utolsó két szállításból eredő fizetés nem teljesítését követően az alperes semmiféle lépést nem tett a követelés behajtása érdekében, a Megrendelő

felszámolásában még be sem jelentette hitelezői igényét, azt mutatják, hogy az alperes kárenyhítési kötelezettségének sem tett eleget, az általa okozott kárt meg sem kísérelte csökkenteni.

Az alperes nem bizonyította, hogy a vezető tisztségviselőtől általában elvárható gondosságot tanúsította volna. Az a tény, hogy egyedi, más részére eladhatatlan terméket gyártott a társaság, nem mentesíti az ügyvezetőt a társaság érdekeit figyelmen kívül hagyó értékesítés felelőssége alól. A Megrendelő tulajdonosaival való szóbeli egyeztetés, fizetési ígéret nem bír jelentőséggel annak tükrében, hogy a perbeni szállítások akkor történtek, amikor már mind a Megrendelő, mind a felperes pénzügyi nehézséggel küzdött, a megrendelő a korábban szállított áruk értékének több mint felével, 8 M Ft-tal tartozott. A cége érdekeit szem előtt tartó ügyvezető ilyen esetben akkor jár el helyesen, ha azonnali fizetés mellett adja el utolsó termékeit, vagy ha egyetlen vevője fizetési nehézsége értékelése esetén legalább megfelelő biztosítékot köt ki, - ahogyan a felperes helyesen írta - árbevétel, vagy/és pl. a fizetést ígérő tulajdonosok vagyonára zálogjogot. Ennek elmulasztása az ügyvezetőtől elvárható szigorúbb felelősség alól nem menti az alperest. A felperes másik tulajdonosának tanúvallomása egyértelműen mutatja, hogy a felperes ki tudta kényszeríteni a fizetést a Megrendelőtől, ha akarta.

Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott arra, hogy az alperes kárfelelősségét a károkozás időpontjában kell vizsgálni. Ezért az alperes által felhívott, a károkozást követő körülmények (a Megrendelőnek a perbeni szállításokat követő két évvel már nem volt vagyona, és az adóhatóság sem tudta a követelést behajtani) nem bírnak jelentőséggel.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy felperes a Ptk. 339.§-ban foglaltakat bizonyította és a felelősség alól alperes nem mentette ki magát, ezért fentiek alapján az alperes felelőssége a 6.078.336 Ft károkozás vonatkozásában fennáll.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság helytálló ítéletét a 253.§ (2) bekezdése alapján - az indokolás fenti kiegészítésével - helybenhagyta. Az illetékekről szóló 1991. évi XCIII. törvény (Itv.) 42.§ (1) bekezdés a) pontja szerint a peres eljárásban az illeték mértéke az eljárás tárgya értékének 6%-a, 6.078.336 Ft pertárgy érték esetén 364.700 Ft. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság által tévesen 360.000 Ft összegben megállapított - államnak járó - illeték összegét megváltoztatta a Pp. 253.§ (4) bekezdése alapján, a fellebbezés korlátaira tekintet nélkül.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§ alapján kötelezte a peresztes alperest az Itv. 62.§ (1) bekezdés i) pontja alapján tárgyi illetékfeljegyzési joggal rendelkező eljárásban az általa tévesen már lerótt fellebbezési illeték viselésére, valamint a felperes jogi képviselője - áfát is - tartalmazó 144.000 Ft munkadíjának megfizetésére és saját költségei viselésére. Az ügyvédi munkadíj mértékét az iratokban csatolt megállapodásban foglaltak alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§-ban foglaltak alkalmazásával állapította meg.

, 2007. szeptember 6.

Botka Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

. Csányi Terézia Katalin s.k.. Volein Anna s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: